

CLASA LILIOPSIDA
SUBCLASA LILIIDAE
ORDINUL LILIALES

Familia *Liliaceae*

***Colchicum autumnale* L. – Brândușa de toamnă**

Plantă perenă cu bulbo-tubercul, înaltă de cca. 30 cm. Frunzele sunt liniar lanceolate, apar de pe bulbo-tubercul primăvara. Florile sunt roz-violete. Înflorește toamna (septembrie-octombrie). După fecundare, ovarul rămâne în sol până în primăvara anului următor, când tulpina străbate solul, purtând în vîrf fructul, protejat de câteva frunze. Capsula este brună, înconjurată de frunze, se formează în luna mai. Crește în paștile de deal și munte. Planta este toxică, mai ales semințele, datorită alcaloidului colchicină, folosit în cercetările de genetică și în medicină.

***Erythronium dens-canis* – călugăr, măseaua ciutei**

Specia este întâlnită prin păduri, rărituri de pădure, poieni. Înflorește primăvara devreme (martie-aprilie). Are frunzele peșiolate, brumiu pătate.

Lilium candidum L.- Crin alb

Plantă perenă, cu bulb solzos albicios. Tulpina este înaltă de cca. 100 cm, cu frunze liniar-lanceolate, dispuse altern. Florile sunt albe, mari, puternic odorante, grupate într-un racem terminal. Înflorește în mai-iunie. Se cultivă ca plantă ornamentală. Originară din Asia de Sud-Vest.

Prin păduri este întâlnit **Lilium martagon**

Tulipa gesneriana L. - Lalea

Plantă perenă cu bulb tunicat. Frunzele sunt lanceolate, dispuse altern. Florile sunt solitare, de diferite culori. Înflorește în aprilie-mai. Cultivată în scop ornamental. Originară din Asia de Sud-Vest.

Scilla bifolia L. - Viorele

Plantă perenă de 15 cm înălțime, cu bulb tunicat. Tulpina este de tip scap cu două frunze liniare situate la bază. Florile sunt albastre-violete, grupate într-un racem terminal. Înflorește în martie-aprilie. Frecvent întâlnită în păduri, tufărișuri, pajiști, din zona de silvostepă până în etajul boreal. Poate fi cultivată ca plantă ornamentală.

***Hyacinthus orientalis* L.- Zambilă**

Plantă perenă cu bulb tunicat, globulos. Tulpina este de tip scap, înaltă de cca. 30 cm, de la baza căreia pornesc frunze liniare. Florile sunt de diferite culori: albe, albăstre, violete, roze, galbene, roșii, puternic odorante, grupate într-un racem terminal. Înflorește în martie-aprilie. Se cultivă în grădini în scop ornamental. Originară din Asia Centrală.

***Ruscus aculeatus* L. - Ghimpe**

Este un subarbust sempervirescent, cu rizom gros, orizontal. Flori mici, albe. Înflorește în aprilie-mai. Bacele sunt roșii. Crește sporadic în pădurile din sudul și vestul țării. Fiind o specie rară este ocrotit de lege, declarat monument al naturii.

***Convallaria majalis* L. - Lăcrămioare**

Plantă perenă cu rizom subțire, orizontal, înaltă de 20 cm. La baza tulpinii se găsesc două frunze mari, eliptic-lanceolate, cu nervațiune arcuată. Florile sunt albe, nutante, puternic odorante, grupate în racem terminal. Înflorește în mai-iunie. Baca este roșie, globuloasă. Este o plantă toxică, conține glicozidul convallarina, cu proprietăți medicinale, pentru tratarea afecțiunilor cardiace. Frecvent întâlnit în pădurile de foioase. Poate fi cultivat în scop ornamental.

Familia Alliaceae

Allium cepa L. - Ceapa

Este o plantă bienală sau trienală cu bulb tunicat, mare, globulos sau disciform, care se formează în primul an la ceapa de apă și în anul al doilea la ceapa de arpagic. Tulpina este cilindrică, protejată la bază de teci care se suprapun, rezultând o tulpină falsă scurtă. Frunzele sunt cilindrice, fistuloase, acoperite de pruină. Tulpina floriferă se formează în anul II sau III și poartă în vârf o inflorescență globuloasă (umbelă cu cime elicoidale), cu flori albe. Înflorește în iunie-august. Se cultivă ca legumă. Originară din Asia Centrală.

Allium sativum L. - Usturoi

Plantă cu bulb compus, format din bulbili (popular cătei), grupați pe un disc comun, înveliți în tunici albicioase. Frunzele sunt liniare. În vâful tulpinii se află inflorescență globuloasă, acoperită de o spată mare. Florile sunt alb-verzui, roșietice, unele formând bulbili, care asigură înmulțirea vegetativă. Înflorește în iunie-august. Este o plantă condimentară, sucul bulbului are acțiune bacteriostatică și micșorează tensiunea arterială. Se cultivă ca plantă alimentară și condimentară. Originară din Asia Centrală.

Allium porrum L.- Praz

Plantă bienală cu bulb cilindric, lung, albicios. Frunzele sunt liniare, lățe de 2-3 cm. Florile sunt albe, grupate în inflorescență mare, globuloasă. Înflorește în iunie-august. Se cultivă ca plantă alimentară, în sudul țării (Oltenia) și în Moldova.

Allium ursinum - leurdă

Este o specie cu miros puternic de usturoi care crește în pădurile umbroase din zona colinară, în făgete pe soluri bogate în humus, cu troficitate ridicată. Se recunoaște după frunzele plane lung petiolate, comestibile.

Polygonatum odoratum – pecetea lui Solomon

Frecvent întâlnită în pădurile de amestec, goruneto-făgete, stejărete, făgete, carpino-făgete. Se recunoaște ușor după pecetea de pe rizom și nervurile frunzelor pe dos sunt pubescente.

Paris quadrifolia - dalac

Specia se recunoaște după cele 4 frunze dispuse în verticil, axul terminându-se cu o bacă neagră. Crește prin păduri cu troficitate ridicată.

Familia Amaryllidaceae

Galanthus nivalis L. - Ghiocel

Plantă perenă cu bulb tunicat. Tulpina este scap, înaltă de 10-20 cm, cu 2 frunze bazale, liniare. În partea apicală a tulpinii se află o floare nutantă (aplecată), cu tepale albe, libere. Înflorește primăvara devreme, februarie-martie. Crește în păduri și tufărișuri, din zona de silvostepă până în etajul boreal. Se cultivă și în grădini ca plantă ornamentală.

Leucojum vernum – ghocei bogați, luște

Prezintă tulpini solitare, cu flori solitare, rar 2 sau 3. Crește în păduri umede, pe lângă văi, urcând până în etajul montan inferior.

Narcissus poeticus L. - Narcisa albă

Plantă perenă cu flori albe, solitare, cu coronulă scurtă, gălbuie, cu marginea roșietică. Înflorește în aprilie-mai. Cultivată ca plantă ornamentală, dar crește și în flora spontană. Este o specie mediteraneană.

Familia Iridaceae

Iris germanica L. - Stânjenel

Plantă perenă cu rizom, înaltă de cca. 90 cm, cu tulipina cilindrică, foliată. Frunzele sunt verzi-albăstrui. Florile sunt mari, violete, grupate într-o cimă evantai.

Înflorește în mai-iunie. Se cultivă în grădini ca plantă ornamentală. Originară din sudul Europei.

Iris pseudacorus L. - Stâjenel de baltă

Plantă perenă, higrofilă, cu flori galbene. Înflorește în mai-iulie. Crește în locuri mlăștinoase, pe malul apelor.

Crocus vernus (L.) Hill - Brândușa de primăvară

Plantă perenă cu bulbo-tubercul. Tulpina de tip scap, cu frunze liniare, situate la bază. Florile sunt violete, cu tepale unite la bază. Înflorește în martie-aprilie. Crește în pajiști, tufărișuri, din etajul gorunului până în etajul boreal.

©northernshade.ca

Gladiolus communis L.- Gladiole

Plantă perenă cu bulbo-tubercul. Frunzele sunt liniar-ensiforme, dispuse altern. Florile sunt mari, roșii, grupate în racem unilateral, cu axul inflorescenței drept. Înflorește în mai-iulie. Se cultivă în scop ornamental. Este originară din Africa de Nord-Vest.

ORDINUL ORCHIDALES

Familia Orchidaceae

***Cypripedium calceolus* L. - Papucul doamnei**

Plantă perenă cu rizom orizontal. Tulpina este înaltă până la 50 cm. Frunzele sunt alterne, eliptic-lanceolate cu teaca bine dezvoltată. Florile sunt mari, solitare sau grupate câte două pe o singură parte, galben-brunii, pubescente. Înflorește în mai-iunie. Crește sporadic în pădurile din etajul gorunului până în etajul boreal, pe solurile calcaroase. Specie rară, ocrotită de lege, declarată monument al naturii.

***Orchis morio* – untul vacii**

Prezintă flori violet purpuriu, roze sau albe, odorante. Întâlnită prin păduri, tufărișuri, pajiști, din regiunea de campie până în cea de deal.

***Orchis sambucina* - bozior**

Prezintă flori deschise galbene, portocalii. Întâlnită prin pajiști primăvara (aprilie-mai).

***Platanthera bifolia* - stupiniță**

Apare prin păduri montane. Prezintă 2 frunze bazale mari, flori albe lung pedicelate, grupate într-un spic terminal.

ORDINUL POALES

Familia Poaceae

***Triticum aestivum* L. - Grâul comun**

Este o plantă anuală de toamnă sau de primăvară, de până la 150 cm înălțime, cu internodurile fistuloase. Inflorescența este spic compus. Înflorește în iunie-iulie. Cariopsa este golasă, de culoare cărămizie. Făina obținută este folosită în panificație, iar paiele în zootehnie și în industria celulozei.

***Secale cereale* L. - Secara**

Plantă anuală de toamnă sau de primăvară, cu tulipa înaltă până la 180 cm. Frunzele sunt verzi-albăstrui, cu ligula și urechiușele mici. Inflorescența este spic compus patru-muchiat. Înflorește în iunie-iulie. Cariopsa este golasă, alungită, de culoare cenușiu-maronie. Se cultivă pe soluri mai sărace, având aceeași importanță ca și grâul.

***Hordeum vulgare* L. - Orzul**

Cuprinde două convarietăți: ***hexastichon***, orzul cu 6 rânduri și ***distichon***, orzul cu 2 rânduri (orzoaica).

***Hordeum vulgare* convar. *hexastichon* - orzul**

Plantă anuală de toamnă, înaltă până la 150 cm. Înflorește în mai-iunie. Se cultivă în zonele umede și mai reci ale țării, pentru furaj, dar și în alimentația omului.

***Hordeum vulgare* convar. *distichon* - Orzoaica**

Plantă anuală cu soiuri de primăvară și toamnă. Se cultivă pentru cariopsele utilizate la fabricarea berii.

***Lolium perenne* L. - larba de gazon**

Plantă perenă cu tufă rară. Baza lăstarilor este roșie violacee. Frunzele sunt mate pe partea superioară și lucioase pe partea inferioară. Palele sunt nearistate. Înflorește în mai-septembrie. Cariopsa este învelită în palei. Foarte bună plantă furajeră, întâlnită în pașurile din zona de stepă până în etajul fagului. Cultivată ca plantă furajeră și pentru gazon. Necesară irigare.

***Nardus stricta* L. - țepoșica**

Plantă perenă cu tufă deasă, de cca. 30 cm înălțime. Frunzele sunt rigide. Înflorește în mai-iulie. Cariopsa este încovoiată în palei. Specie oligotrofă, întânată pe solurile acide în pajiștile montane, formând asociații întinse, numite nardete. Planta nu are valoare furajeră.

***Cynodon dactylon* (L.) Pers. - Pir gros**

Plantă perenă cu rizom. Tulpina este dreaptă sau cu baza geniculată. Inflorescența este umbelă cu spicule compuse. Spiculetele sunt uniflore. Înflorește în iunie-iulie. Cariopsa este concrescută cu paleile. Frecvent întânată în pajiști, locuri nisipoase, ruderale și segetale. Buruiană foarte greu de combătut.

Festuca pratensis Hudson - Păiușul de livadă

Plantă perenă cu tufă rară, înaltă până la 100 cm. Baza lăstarilor este roșie-violacee. Frunzele sunt liniare. Inflorescența este un panicul, de la nodurile căruia pornesc 1-2 ramificații inegale. Înflorește în iunie-iulie. Cariopsa este învelită în palei. Plantă eutrofă, întâlnită în pajiștile din zona de deal și munte, fiind o foarte bună plantă furajeră.

Festuca drymeja - scradă

Specie comună prin făgete. Are frunzele late, albăstrui pe partea dorsală și verzi pe cea superioară.

Poa pratensis L. - Firuța

Plantă perenă cu tufă mixtă, înaltă de cca. 50 cm. Limbul are vârful în formă de jgheab. Inflorescența este panicul, de la nodurile căruia pornesc 3-5 ramificații inegale. Cariopsa este învelită în palei. Înflorește în mai-iunie. Crește în pajiștile din etajul stejarului, fiind o foarte bună plantă furajeră. Poate fi cultivată ca înlocuitoare de gazon, deoarece este mai rezistentă la secetă decât **Lolium perenne**.

Dactylis glomerata L. - Golomăt

Plantă perenă cu tufă rară. Baza lăstarilor este albicioasă și comprimată. Frunzele sunt liniare, verzi-albăstrui. Inflorescența este un panicul, cu spiculete multiflore, aglomerate în grupuri compacte, de unde și numele speciei. Înflorește în iunie-iulie. Cariopsa este învelită în palei. Specie mezofilă și eutrofă, întâlnită în pajiști, livezi, păduri. Poate fi și cultivată, singură sau în amestec, fiind o foarte bună plantă furajeră.

Avena sativa L. - Ovăz

Plantă anuală de primăvară cu înălțimea de până la 150 cm. Inflorescența este panicul, cu spiculete mari, protejate de glume mari. Cariopsa este aderentă la palei. Este foarte bună plantă furajeră, în special pentru creșterea cabalinelor. Se cultivă în zonele umede și reci ale țării ca plantă furajeră, dar și în alimentația omului (fulgi de ovăz).

***Phragmites australis* (Cav.) Steudel –**

Stuf, Trestie

Plantă perenă cu rizom lung, ramificat. Tulpina este înaltă de 1-4 m. Frunzele sunt rigide, late (2-4 cm). Inflorescența este un panicul mare, 20-50 cm, piramidal. Specie higrofilă, întâlnită pe malul apelor, mlaștini, pajiști umede, dar și ca buruiană în culturi, pe terenuri cu apa freatică la suprafață. Crește în Delta Dunării, ocupând o suprafață foarte mare, formând stufărișuri. Este folosită ca materie primă în industria celulozei și hârtiei, la împletituri, garduri, acoperișuri.

***Oryza sativa* L.- Orezul**

Plantă anuală de primăvară, înaltă de până 150 cm. Rădăcina este fasciculată. Inflorescența este un panicul de 15-30 cm lungime. Cariopsa este concrescută cu paleele. Pentru folosirea cariopselor în alimentație, se îndepărtează paleele prin decorticare. Plantă higrofilă și termofilă, se seamănă în parcele special amenajate, numite orezării. Originară din Asia de Sud. La noi în țară se poate cultiva în sudul țării, de-a lungul Dunării.

***Echinochloa crus-galli* (L.) Beauv. - Mohor lat**

Plantă anuală cu tulpina comprimată la bază și geniculată de cca. 100 cm înălțime.

Frunzele sunt late de 10-15 mm, aspru păroase. Inflorescența este un racem cu spicce compuse sau racem cu panicul spiciform. Înflorește în iulie-septembrie. Cariopsa este învelită în palei și glume. Buruiană frecvent întâlnită în culturile de legume și prășitoare.

***Setaria pumila* (Poiret) Schultes –**

Mohor roșu

Plantă anuală cu tulpinile drepte sau geniculate la bază, înaltă de cca. 40 cm.

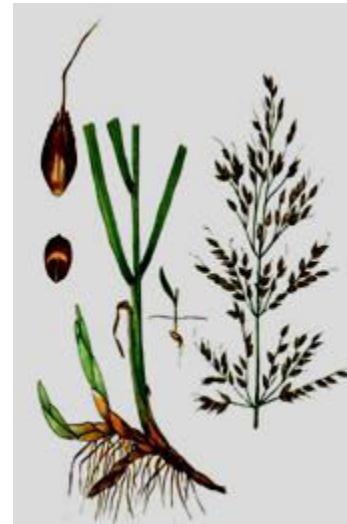
Frunzele sunt aspru-păroase. Inflorescența este un panicul spiciform. La baza fiecărui spiculeț se găsesc 5-7 sete involucrale (perigizi), de culoare brună, mai lungi decât spiculețul. Înflorește în iunie-octombrie.

Cariopsa este învelită în palei și glume. Buruiană întâlnită în culturile din regiunile de câmpie și deal.

Sorghum halepense (L.) Pers. - Costrei

Plantă perenă cu rizom lung, gros și roșietic. Tulpina este plină cu măduvă, înaltă până la 150 cm. Frunzele au limbul lat de 1-2 cm. Inflorescența este un panicul mare, piramidal. Buruiană greu de combătut, datorită rizomului dezvoltat. Frecvent întâlnită în zona de stepă până în zona pădurilor de stejar, în special în culturi de prășitoare, dar și în locuri ruderale. Originar din Africa.

Sorghum bicolor (L.) Moench - Mături, Sorg

Plantă anuală de talie înaltă, peste 2 m. Frunzele sunt late (3-4 cm), aspru-păroase. Inflorescența este un panicul lax sau compact, cu ramificațiile aspru-păroase. Cariopsa este aproape sferică. Se cultivă ca plantă furajeră și cerealieră în regiunile mai calde, sub diferite varietăți:

technicum - pentru mături;

cernuum - pentru sămânță, cultivat mai ales în Africa, India ca cereală;

saccharatum – sorgul zaharat, cu tulipina suculentă, din care se obține un sirop cu un conținut în zahăr de 50-60%.

Este originar din Africa, India, unde se cultivă ca plantă cerealieră sau furajeră.

Zea mays - Porumb

Plantă anuală de primăvară, cu rădăcini adventive coronare. Tulpina este înaltă (1-3 m), plină cu măduvă. Frunzele sunt late (4-5 cm), cu marginea ondulată. Florile sunt unisexuat-monoice. Inflorescența bărbătească se află în vârful tulpinii. Inflorescența femeiască este numită popular stiulete și se prinde de tulpină printr-un peduncul. Stiuletele este protejat de numeroase hipsofile, numite pănuși. Înflorește în iunie-august. Cariopsa (sămânța) este de culoare galben-portocalie. Se cultivă în toată țara, fiind o importantă cereală alimentară, industrială și furajeră. Originar din America Centrală.

ORDINUL TYPHALES

Familia Typhaceae

***Typha latifolia* L. - Papura**

Plantă perenă cu rizom bine dezvoltat. Tulpina este înaltă până la 2 m cu frunze bazale alterne, liniare, late de cca. 2 cm, aspru păroase. Florile sunt unisexuat-monoice. Inflorescența masculă este situată terminal, de culoare galben-verzui, sub ea se află cea femelă, mai groasă, bruniu-colorată. Fructul este achenă. Frecvent întâlnită pe malul apelor, mai ales în Delta Dunării. Frunzele sunt folosite în industria celulozei, la împletituri, acoperișuri.

ORDINUL ARALES

Familia Araceae

Arum maculatum – rodul pământului

Prezintă frunze sagitate și rizom tuberos.

Crește prin păduri din regiunea de câmpie și deal, pe soluri bogate în humus.

